

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Termín obhajoby: 6. února 2020

Oponent: MgA. Michal Lázňovský, Ph.D.

Diplomant: Damián-Ondřej Šulista

Název oponované práce:

Projekční technologie v českých divadlech se zaměřením na pražské příspěvkové organizace

Text posudku:

Diplomant Damián-Ondřej Šulista po odmítnutí první verze práce ze strany katedry předložil doplněnou bakalářskou práci na téma projekční technologie v divadlech. Cíle práce popsané v úvodu se neliší od předchozí verze práce. Záměrem autora je:

- zmapovat aktuální technické vybavení divadel v oblasti projekčních technologií a jejich manažerský přístup k této problematice;
- zjistit způsob, jakým probíhá výběr a nákup nového projekčního vybavení a jaká je předpokládaná životnost po realizaci nákupu;
- zjistit, jak se s danou technologií pracuje z pohledu technického personálu;
- odhalit, zda se daný divadelní dům stará o vzdělávání svých zaměstnanců v této oblasti nebo vše nechává na samostudiu.

První kapitola věnovanou historickému kontextu využití projekcí v divadle diplomant rozšířil o popis přínosu zásadních divadelních reformátorů Adolpha Appii, Edwarda Gordona Craiga (u nějž z neznámého důvodu zamlčuje první křestní jméno) a Erwina Piscatora. Rozšířeny jsou i kapitoly věnované tuzemským osobnostem a fenoménu Laterny magiky. Informační hodnota této části textu považuji za dobrou s drobnou výhradou k mírné nesoudržnosti podkapitol 1.3.1 až 1.3.3, kde se např. informace o vzniku Laterny Magiky opakují. Obsah nově zařazené kapitoly 1.4. Divadlo a moderní technologie na počátku 21. století nicméně považuji za velmi nedostatečný. Jedná se o velmi selektivní výčet divadelních aktivit a projektů bez zdůvodnění jejich výběru např. alespoň stručným popisem jejich konkrétního přínosu pro zkoumanou oblast. V kapitole chybí mimo jiné jeden z nejtypičtějších projevů propojení divadla a audiovizu, za který považuji formát live cinema, kterému se dlouhodobě věnuje např. jedna z nejvýraznějších tvůrkyň současného českého divadla a pedagožka DAMU Petra Tejnorová a další. Takových příkladů by ale bylo možné nepochybně najít výrazně více.

Druhá kapitola věnovaná základnímu technickému popisu odbavovací cesty projekce a jejím jednotlivým prvkům je mírně upravena co do členění kapitol, ale obsahově je prakticky totožná s původní verzí, včetně chybného pojmenování technologie DLP jako „Digital Lightning Processing“ namísto správného Digital Light Processing, a to v názvu kapitoly i v textu samotném. Podstatnější otázkou ale je, proč diplomant označuje technologii LCD za „nastupující“, když se v projekční technice používá už řadu let a proč např. stručně nepopsal principy fungování skutečného současného technologického trendu, tedy laserových projektorů. Za budoucnost projekční technologie v divadlech je ostatně naznačil i diplomantem provedený výzkum, viz dále.

Zcela novou částí práce je 3. kapitola s názvem Management a ekonomická specifika v divadelním prostředí. V této kapitole diplomant velmi stručně popisuje běžné úseky repertoárového divadla, základní typy organizačních struktur a některé principy hospodaření příspěvkových organizací. U popisu divadelního provozu jsou nejasně použity některé divadelní pojmy. Jejich vysvětlení je cílem jedné z otázek oponenta. Dál v popisu typů organizačních struktur najdeme věcné nepřesnosti, a to zejména u popisu principu funkční organizační formy, která není alternativou a už vůbec ne „opak... liniové (organizační struktury)“ (str. 38). V tomto bodě se nechal diplomant uvést v omyl použitím nespolehlivého zdroje – webu managementmania.com. Ostatní informace obsažené v této kapitole jsou nicméně až na někdy extrémní míru lapidárnosti (viz popis funkce ekonomického úseku na str. 36) správné a ucelené.

Kapitola 4. vymezuje metodologii provedeného výzkumu a následující kapitola pak představuje jeho výsledky. V principu oceňuji přechod od dotazníkového šetření k metodě strukturovaných rozhovorů a rozšíření vzorku respondentů. Nicméně platí, že výzkum mezi šesti respondenty stále neumožňuje dojít k obecným závěrům, které by byly využitelné v dalším výzkumu v dané oblasti nebo přímo v praxi. Diplomant věnoval značné úsilí tomu, aby zdůvodnil, proč omezil výzkum na pražská divadla s právní formou příspěvkové organizace a přinesl řadu kritérií, které okruh zkoumaných organizací jasně definují a vymezují. Nicméně skutečnosti, že tyto organizace mají jednoho zřizovatele, společná pravidla hospodaření, významný podíl na trhu atd. nepřispěly k odhalení zásadních podobností nebo odlišností mezi těmito divadly. Takové výsledky by podle mého názoru mohlo přinést pouze srovnání většího počtu divadel, případně divadel s podobnými uměleckými parametry, a hlubší zkoumání, než jaké výzkum nabídl.

Definice a účel zjišťovaných informací je popsán velmi stručně a někdy zcela nedostatečně. Hned u první otázky není z textu jasné, o nákup jaké technologie se jedná (autor uvádí definici „nákup jakékoli technologie“). Není podle mě namístě nechat čtenáře domýšlet, že vzhledem k tématu práce jde o projekční technologii, ani ho nutit dohledávat přesnou formulaci v příloze. Obdobně neobjasněná je např. kategorizace provozního rozpočtu na „stanovený“ a „nestanovený“ (str. 55) nebo rozdíl mezi kategorií „méně než pět set tisíc korun“ a „do pět set tisíc korun“ u následující otázky na stejné straně.

Stručnost až strohost popisu se u jednotlivých otázek opakuje a autor ji uplatňuje i u toho nejdůležitějšího – tedy závěrů, které podle něj ze zjištěných výsledků vyplývají, pokud vůbec nějaké uvádí. U otázky „Investice v posledních třech letech“ diplomant naznačuje souvislost zjištěných částek s četností představení, které dokazuje využití velmi užitečné analytické metody křížového srovnání odpovědí na různé otázky, ale postup ani závěry opět nijak nerozvádí a k dalším závěrům tento postup nevyužívá.

V závěrečné části práce diplomant opět konstatuje, že cíle práce bylo dosaženo, s čímž mohu znovu souhlasit jen částečně. Za hlavní nedostatek obsahové stránky práce považuji neprovázanost jejích jednotlivých částí. Pro stanovené cíle práce mají první tři kapitoly jen velmi malý význam, jelikož diplomant teoretickou část dokázal jen minimálně propojit s provedeným průzkumem. Signifikanční je, že cíle práce a výzkumné otázky jsou podrobně popsány až ve 4. kapitole a jedná se spíše o cíle samotného výzkumu než práce jako takové. Předchozí části tak působí jako samostatně funkční, ale pro účely práce ne nezbytné. Chybí závěry, jak ovlivnil předchozí vývoj v oboru dnešní praxi, jaký vliv má organizační struktura na investice do projekčních technologií a jejich provoz, nebo zásadní manažerské postupy, tedy plánování rozvoje těchto technologií, postup a kompetence při schvalování nákupů v divadelních organizacích apod.

U formální stránky práce je patrný zásadní pozitivní posun. V textu práce je možné nalézt méně závažné chyby a překlepy ("na 32. kongresu divadelní technicky" - str. 18, "při porovnáním" - str. 55) a neobratnosti ve formulacích ("Divadelní prostředí... odvětvích." - str. 25, "je rozhodnutím divadla, zdali... takovýto úsek držet interně či

externě." – str. 36 a další). Celkově ale formální úroveň práce hodnotím jako dostatečnou.

Zásadní výhrady nemám ani k práci se zdroji a použití citací, s výjimkou využití webového zdroje v kapitole 3.2., viz výš. Mezi přílohami postrádám přepis strukturovaných rozhovorů, jejichž anonymizaci stále považuji za nešťastnou, a ocenil bych, kdyby diplomant v rámci obhajoby objasnil, jestli vyplynula z přání respondentů, nebo měla jiný důvod.

Přestože práce vykazuje některé nedostatky zejména z hlediska obsahu, naplňuje podle mého názoru základní požadavky kladené na bakalářskou vysokoškolskou práci.

Bakalářskou diplomovou práci k obhajobě **doporučuji**.

Otázky k obhajobě:

1. Definujte vlastními slovy pojmy scénografie, výprava, dekorace, rekvizita, kostým a vztahy mezi nimi.
2. Definujte rozdíl mezi různými formami organizační struktury na příkladu divadelních organizací. Popište, jakou formu organizační struktury mají Vámi zkoumaná divadla nejčastěji a jaký vliv má toto uspořádání na investiční činnost a provozování audiovizuální techniky.
3. Jaká systémová opatření pro zefektivnění procesu pořizování, údržby a obsluhy audiovizuálních technologií byste obecně pro pražská příspěvková divadla na základě svých zjištění navrhoval?

Datum: 3. února 2020

Podpis:

